

'СВЕТА НЕДЕЛЯ'

Брой 39 | 4 септември 2005

† НЕДЕЛЯ ЕДИНАДЕСЕТА ПОДИР ПЕТДЕСЕТНИЦА

“Тъй и Моят Отец Небесен ще стори с вас, ако всеки от вас не прости от сърце на брата си прегрешенията му.” (Мат. 18:23:35)

Възлюбени в Господа нашего брата и сестри,

Няма в нашето обзрение нещо толкова очевидно съществуващо и толкова неопределимо за човешко мъдруване като душата. Бидейки двусъставно същество, изградено от душа и тяло, човекът свиква с тялото, познава го от усещанията, които плътта изобилно дава, от отражението му в огледална повърхност, както и от потребността да го храни, облича и да слугува на неговите нужди. Човекът, който не общува със своя Творец, познава душата си в много по-малка степен и често бърка негодите на плътта си с душевен трепет. Ако по Божие допущение човекът е лишен от безценния дар на вярата, той дори не знае колко дълго живее душата. Ето, пред очите на всекиго от нас са примерите на тлението. Човекът се ражда, расте нападан от страстите на възрастите си и един ден остава бездиханен. В тялото му няма живот, а това тяло, което допреди време се е движело в усилен труд, скърби и веселия, сега се разпада на съставните си елементи така буквално и необратимо, че волният и неволен свидетел на смъртта и тлението безусловно изпитва ужас. Тези печални събития в нашия живот идват да ни напомнят, че всяко начало в материалния свят по предопределение има и край.

Православният християнин, който със страх Божий, вяра и любов пристъпва към Светите Тайни Христови знае скритото за ума на невярващия и изкушения в човешкото мъдруване: душата е безсмъртна, тя не се дели, както се делят членовете на тялото; душата има способността да познава чрез ума, да чувства чрез сърцето и способността да упражнява воля.

Да си представим за миг, че сме в окаяното положение на невярващия. Не бихме ли се запитали: откъде се е взела душата, за която уж знаем, че съществува, но толкова сме свикнали с факта на нейното съществуване, че преставаме да го забелязваме? И щом душата идва отнякъде, където по тайнствен начин пребивава, къде отива тя след материалната смърт?

Какво мъчение! При толкова примери на логично или внезапно прекъсване на нишката на живота как да не се питаме кога ще дойде нашия край и как да не притаим надеждата, че животът ще продължи и след смъртта.

Стотици хиляди тонове са изписани с всевъзможни догадки почиващи на повече или по-малко сериозни аргументации за бъдещето на живота след като времето му на земята изтече. Всички те достигат до един извод: човек живее и след смъртта на тялото си. И едва тогава мъдруващите извикват “еврика!” и обявяват за епохално откритие съществуването на душата. Колко лесна плячка ще са тези люде, пък и ние, ако не бдим да не допускаме прилозите на лукавия, когато неговото изчадие - антихриста, стане цар на народите... Кога ще стане това знае само Този, Който знае всичко преди началото на всички начала. “Тук е мъдростта. Който има ум, нека пресметне”, пише св. ап. и евангелист Йоан Богослов в Откровението (13:18). В последните дни ще има природни катаклизми - наводнения, земетръс и жестоки войни...

Добре, нещастни наши брата, които не вярвате, защото не искате да повярвате, душата наистина съществува! Наистина живее вечно и наистина живее след смъртта, но

не всички души живеят по един и същи начин.

След като измине земния си път душата отговаря за делата си и според отговора изчаква деня на Страшния съд в мъки или в блаженство. По въпроса за това кои дела са добри и кои са зли сме чували и ще чуваме много твърдения, които имат за цел да замъглят мозъците на невярващите и да разколебаят верните. Всички те използват някаква частица от истината и така я преиначават, че я превръщат в нейната противоположност. А истината за това кое дело е добро и кое не, е една и тя се нарича Божия заповед: да обичаш Бога своя Създател с целия си ум, с цялото си сърце и цялата си душа и да обичаш ближния си, както обичаш себе си. Да не правиш на ближния това, което не искаш на тебе да се направи.

Ако човек обича своя Създател, той обича и създаденото от Него - Неговото творение - природата, живите твари и най-вече ближния си, който е Божий образ и подобие и който по тази причина не може да не бъде обичан от този, който обича Бога.

Но дали успяваме наистина да разпознаваме добрите дела, братя и сестри, ние, които сме призвани от Христа Спасителя да изповядваме вярата си в Неговото изкупително разпятие?

“Днес аз извърших много добри дела, си казваме, а нашият брат не извърши нито едно”, казваме в себе си и вече това, което считаме за добро се обременява с греха на осъждането. Или пък страдаме от несправедливо отношение от страна на брата, виждаме неговата заблуда, съзнаваме несправедливостта му и се гневим без да можем да му простим в сърцето си. На какво да се надяваме тогава? На награда за страданието или на наказание за неспособността си да простим?

На това ни учи Сам Господ, братя и сестри, в днешното литургийно Евангелие от св. ап. и евангелист Матей (18:23-35). Евангелският текст ни предава притчата на Господа, която Той изрича след въпроса на св. апостол Петър: “Господи, колко пъти да прощавам на брата си, кога съгрешава против мене? До седем пъти ли?” (18:21). Имайки за пример тези, които проповядват вяра без да живеят вярата си - книжниците и фарисеите, Петър пита Господа Исуса Христа по какъв начин да измерва прощката си към ближния.

Егоизмът е присъщ на нашата природа. Нали поради егоизъм нашият праотец съгреши против Господа и се изкуши да се съмнява вместо да вярва. Така и грехопадналият човек, живеещ в тленна плът, вижда себе си като съдия на постъпките на ближния и обмисля мярката на своята прошка.

Каква е Божията мярка за опрощение? “Исус му отговаря: не ти казвам до седем, а до седемдесет пъти по седем.” (18:22) За тогавашните верни този израз “седемдесет пъти по седем” е означавал “до безкрайност”. Небесният Отец е безкраен, безкрайна е Неговата милост към хората, затова и мярката за опрощение, който Той ни предава в земната Си проповед е безкрайното опрощение.

За да бъде разбран Изкупителят разказва една от Своите благовестуващи притчи - тази за длъжника, който постъпил немилосърдно към своите длъжници: “Царството небесно прилича на цар, казва Господ, който поиска да си разчисти сметките със слугите си.” Рано или късно, но неизбежно, всеки от нас ще застане пред Царя, Който ще му поиска сметка за стореното по време на подарения му временен живот.

При царя довеждат одного, който му дължи десет хиляди таланта. Длъжникът няма с какво да плати. Така и ние, братя и сестри, ще се изправим пред Царя - Исуса Христа. Нашите дългове са сторените от нас грехове. Нищо от тази сметка няма да може да се открие, защото целият ни живот протича пред очите на Бога. Той вижда и най-скришните ни деяния, но и не само тях. Бог вижда греховните помисли в сърцата ни, така както вижда и добрите ни мисли и пожелания. Затова Го наричаме “Сърцеведец”.

Никой от нас няма да може да се оправдае или да разчита на красноречието си или на каквато и да било дарба. Та нали всяка дарба е от Този, пред Когото ще отговаряме. Длъжникът е провалил с дълговете си и своите близки: него ще продадат, но и жена му и децата му, за да се изплати дългът. Всеки от нас носи отговорност за близките си и близките му се случва да поемат тежестите на дълга. Така върху рода на убиеца Каин пада проклятието поради извършеното братоубийство. Такова е и проклятието върху семето на убийците Господни

Какво може да ни спаси тогава? Единствено Божията милост! Слугата на Небесния Владетел пада ничком и коленопреклонно Го моли да има търпение. Господарят се смили, прости му дълга и го пусна на свобода. Какво направи тогава опростения длъжник? Дали покани другарите си да влязат в радостта му? Не. Той намери одного от другарите си, който му дължи сто динария и по жесток начин се опита да го накара да изплати дълга си. Тогава Царят повика при Себе Си длъжника, за да му каже: “рабе лукави, аз ти простих целия оня дълг, защото ми се примоли; не трябва ли и ти да се смилиш над тебе?”

Какво се случи след това с лукавия раб?

Той беше предаден на мъчители, “докле не изплати целия си дълг.”

“Тъй и Моят Отец Небесен ще стори с вас, ако всеки от вас не прости от сърце на брата си прегрешенията му”, казва Господ на апостолите. Никой от живите не може да каже право за себе си, че няма грехове. Върху всекиго от нас тежат греховете, които сме извършили сами, греховете получени по наследство останали неразплатени и най-вече - първородния грях на нашите праотци Адам и Ева. Тези, които се упоават на Божията милост за своето спасение и се помолят за това на Бога оставяйки в нозете Му греховете си имат надеждата да се спасят, както това стана с лукавия раб, когато падна на колене пред царя. Но милостта Господня ще получат само тези от нас, които опростят греховете на съгрешилите против тях самите.

“И прости ни, Господи, дълговете, както

и ние прощаваме на длъжниците си.”(Матей 6:9-13;Лука 11:2-4).

И нека да живеем вярата си, не само да я проповядваме, а усетим ли смущение - нека замълчим, докато не се очисти от съмнение сърцето ни, защото да изповядваме пред невярващите и маловерците вярата си, когато се съмняваме би значело да подлагаме чупливите съсъди на неукрепналите души на сътресения, от които съсъдът се чуши и малкото надежда за спасение да изтече от него.

Вярни и възлюбени в Христа Исуса братя и сестри, да молим Господа да ни даде сили да прощаваме всякое прегрешение на ближния към нас, да се молим Господа да дарува вяра на неверните и маловерните, а зловерните да вразуми и обърне, та и те да се спасят!

Амин.

8 и 9 септември – РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА И ЖИВОТЪТ НА БОГООТЦИТЕ ИОАКИМ И АННА

Рождество Богородично е един от големите празници на Православната църква.

Божият промисъл подготвил постепенно появяването на св. Дева Мария. В дълга редица поколения благодетството се издигало непрекъснато, човешката природа ставала по-съвършена, докато най-после благословената двойка Иоаким и Анна – се явила като благодатна почва, на която могла да поникне такава чудна издънка – пресвета Богородица.

На три дни път от Иерусалим се намирал малкият градец Назарет. Там живели праведните Иоаким и Анна, които светата Църква нарича “богоотци”.

Иоаким произхождал от Давидовия род, а света Анна – от рода на Аарон. Били много щедри и милосърдни. За себе си изразходвали само една трета от доходите си. Другата трета жертвали за храма, а последната трета раздавали на бедните.

Всекидневна скръб помрачавала живота на тези добри хора: нямали деца. У израилтяните това се считало за голямо нещастие, понеже бездетните родители се лишавали от надеждата да имат за свой потомък очаквания Месия.

На един от големите празници Иоаким дошъл със свои роднини в Иерусалимския

храм. Искал да принесе жертва на Бога. Храмът бил препълнен с народ. Застанал Иоаким пред първосвещеника и му открил желанието си. Първосвещеникът почнал да го укорява, че заради греховете му Бог не го благословил с деца. При това положение той не бил достоен да принася жертва.

Иоаким се нажалил дълбоко. Излязъл от храма, като се утешавал с мисълта за безбройните милости на Бога към израилския народ.

По някое време скръбта му обаче станала толкова голяма, че не пожелал да се върне в къщи. Отишъл в пустинята, където пасяло стадото му. Там прекарал той в молитва и строг пост 40 дни. Молел се усърдно Бог да се смили над него, да извърши чудо – да стане и той баща, както някога Авраам станал баща в дълбоки старини.

Вестта за тревогата на Иоаким в Иерусалим стигнала в Назарет до Анна. Тя затъгувала дори повече от мъжа си. Считала себе си причина за бездетството им. И като мъжа си почнала също тъй горещо да се моли на Бога да я облагодетелствува с рожба.

Веднъж, като работела в домашната си градина, видяла сред клоните на едно лаврово дърво гнездо с малки птиченца. Гледката на

това щастливо гнездо я хвърлила в още по-голяма скръб.

- Само аз, Господи – казала тя със сълзи на очи – съм мъртва и безжизнена. Цялата природа Те прославя със своите плодове. Всички се радват на свои деца. Само аз съм бездетна като безводна пустиня... Господи, Господи! Ти си дарил на Сарра в старините ѝ син. Чуй и мене. И аз ще Ти принеса роденото от мене в дар, за да бъде благословено в него Твоето милосърдие!

Ана вложила цялата си душа в тая молитва.

И ето – Ангел Господен застанал пред нея и ѝ казал:

- Ано, Ано, твоята молитва бе чута. Твоите вопли преминаха облаците. Твоите сълзи капнаха пред Господа. Ти ще родиш благословена дъщеря, заради която ще бъдат благословени всички земни родове. Чрез нея ще бъде дадено спасение на целия свят. Ще я наречете Мария.

Ана веднага дала обещание, че ако роди дете, ще го даде в служба на Бога. Преди да сподели своята радост с мъжа си, тя отишла в Иерусалимския храм, за да благодари на Бога и там да повтори своето обещание. В това време ангелът Господен се явил на Йоаким в пустинята и му казал:

- Бог чу твоята молитва. Жена ти Ана ще роди дъщеря, която ще бъде ваша обща радост. За да се увериш в моите думи, иди в Иерусалим. Там при златните врата ще намериш жена си, на която вече е възвестена тая радост.

Щастливите съпрузи се срещнали в Иерусалим. Разказали си взаимно за явяването на ангела и принесли заедно жертва в храма.

На 9 декември светата Православна църква чества празника Зачатие на света Анна. Това е денят, в който света Дева Мария се заченала в утробата ѝ.

Девет месеца след това – на 8 септември – пречистата Дева се родила на света.

Като навършила три години, малката Мария, бъдещата пресвета Майка на Божия Син, Господ Иисус Христос, била заведена в Иерусалимския храм. Тъй родителите ѝ извършили обещанието си: предали своята единствена рожба в служба на Бога.

В това време при храма живеели в отделни малки килии мъже, жени, девизи,

които посветили себе си изцяло на Бога и тъй водели чист, благочестив живот. Те били предобрази на бъдещите християнски монаси и монахини.

В тържествено шествие Анна се приближила с детето към храма. В ръцете на девойките, които придружавали Мария, както и в ръцете на другите присъстващи, горели свещи.

За да посрещнат идващите Йоаким и Ана, с пение излезли из храма свещеници, начело с първосвещеника.

Ана поставила отроковицата Мария на първото стъпало на храма, която имала 15 високи стъпала. И станало голямо знамение. От никого не водена, от никого не подкрепяна, Дева Мария изкачила леко и право всички стъпала. Почудата се изписала по лицата на всички присъстващи. Малката Мария била оставена, като другите девизи, да живее при храма. Тъй се лишила тя от родителите си, предадена изцяло на Бога.

Починал баща ѝ Йоаким на 80-годишна възраст. Като останала сама, света Ана се преселила от Назарет в Иерусалим. Сдобила се с жилище близо до дъщеря си. Молела се постоянно в храма до своята смърт.

Така в нежна възраст била обречена да изпита скръбно сиротство тази, която впоследствие с блажена радост приела върху себе си дълга да лекува сиротството на всички самотни, изоставени хора, да стане Майка Утешителка и Застъпница на всички сирачета.

На всяко богослужение се прославя пресвета Дева Мария, която се удостоила да бъде майка на нашия Спасител Господ Иисус Христос. Споменават се с благоговение и нейните родители Йоаким и Анна като богоотци, като праотци на Бога, явил се в човешка плът за спасението на цялото човечество.

А на празника Рождество Богородично се пее следната песен:

“Рождението ти, Богородице Дево, донесе радост на цялата вселена, защото из тебе изгря Слънцето на правдата – Христос, нашият Бог, Който развърза клетвата, даде благословение и, като унищожи смъртта, дари ни вечен живот.”

